

УДК 336.7:338.2

DOI:10.32680/2409-9260-2023-3-4-304-305-70-78

ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНІ ЗАСАДИ МАКРОПРУДЕНЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ НАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ УКРАЇНИ

Посмітна М. В., аспірантка II року навчання спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування», Одеській національній економічній університет, м. Одеса, Україна
e-mail: posmitnam@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0154-5048

***Анотація.** У статті розглянуто теоретичні аспекти макропруденційної політики Національного банку України та її практичне впровадження. Визначено практичне підґрунтя виникнення макропруденційної політики та окреслені умови для початку її використання центральним банком. Наведено різні визначення цього поняття. Визначено мету, принципи та цілі макропруденційної політики НБУ. Продемонстровано різні інструменти макропруденційної політики, а також проаналізовано їх практичне використання в українській банківській практиці. Показано зв'язок інструментів із тактичними цілями макропруденційної політики НБУ. Окреслено перспективи подальших досліджень. Метою статті є аналіз теоретичного напрацювання у питаннях вивчення та впровадження макропруденційної політики НБУ, а також практики застосування цієї політики в Україні. Предметом є макропруденційна політика НБУ. Дослідження проведене методиками аналізу, синтезу, узагальнення та класифікації. Робота націлена на обґрунтування теоретичної та практичної бази впровадження макропруденційної політики НБУ.*

***Ключові слова:** макропруденційна політика, центральний банк, фінансова стабільність, макропруденційні інструменти, ризик, криза.*

THEORETICAL PRINCIPLES OF MACROPRUDENTIAL POLICY OF THE NATIONAL BANK OF UKRAINE AND ITS PRACTICAL IMPLEMENTATION

Posmitna Maryna, Postgraduate student of the second year of study, specialization "Finance, Banking and Insurance", Odessa National University of Economics, Odessa, Ukraine
e-mail: posmitnam@gmail.com
ORCID: 0000-0003-0154-5048

***Abstract.** The article emphasizes the theoretical aspects of the macroprudential policy of the National Bank of Ukraine and its practical implementation. The practical basis for the emergence of macroprudential policy is defined and the conditions for its implementation by the central bank are outlined. Different definitions of this concept are given. The purpose, principles and goals of the macroprudential policy of the NBU are defined. Various instruments of macroprudential policy are demonstrated, and their practical appliance in Ukrainian banking practice is also analyzed. The link between the tools and the tactical goals of the NBU's macroprudential policy is shown. Prospects for further research are outlined. The purpose of the article is to analyze the theoretical basis of the macroprudential policy of the NBU development and implementation, as well as the practice of applying this policy in Ukraine. The subject is the macroprudential policy of the NBU. The research was carried out using methods of analysis, synthesis, generalization and classification. This work is aimed at substantiating the theoretical and practical basis for the implementation of the macroprudential policy of the NBU.*

***Keywords:** macroprudential policy, central bank, financial stability, macroprudential instruments, risk, crisis.*

JEL Classification: E580; G010; G280; E440.

Постановка проблеми. Теоретичні розробки з макропруденційної політики розпочалися ще у ХХ столітті. Проте практична необхідність у тому, щоб розпочати її впровадження в обов'язковому порядку центральними банками світу з'явилася після світової фінансової кризи 2007-2009 рр. Саме після цієї кризи зросло значення фінансової системи як можливої першопричини макроекономічних коливань. До неї більшість економік світу вирішували свої національні економічні проблеми завдяки монетарній, а також іноді і мікропруденційній політикам. Однак саме на початку ХХІ століття виникає необхідність глибокого та систематичного теоретичного дослідження макропруденційної політики, а також важливості її впровадження; виникає розуміння комплексності економічних явищ, різноманітності передумов криз, а також необхідності системної роботи, спрямованої як на вирішення проблем під час їх виникнення, так і на їх попередження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням макропруденційної політики

займалися такі вчені, як: Д. Шоенмайкер [1], К. Йілла та Н. Лянг [6], П. Ангеліні, С. Нері, Ф. Панетта [2], В. Козюк [9], В. Крилова [3] та інші. Історія формування макропруденційної політики як окремого напрямку стабілізаційних процесів почалася ще у середині ХХ століття, проте досвід її практичного застосування незначний. Наразі навіть найпрогресивніші країни мають такий досвід близько 15 років, чого недостатньо для всебічного вивчення цього питання та отримання значущих емпіричних результатів.

Виникнення поняття «макропруденційна політика» датується 1979 роком, воно було вперше згадано на зустрічі Комітету Кука (англ. – Cooke Committee), який є попередником Базельського комітету [4]. Вдруге цей термін було вжито вже у жовтні 1979 року на зустрічі у Банку Англії [4], де обговорювалися заходи обмеження кредитування. Макропруденційний підхід був протиставлений мікропруденційному підходу, який на той момент був типовим для регулювання та нагляду за окремими банками.

Варто зауважити, що у відкритих джерелах та документах термін «макропруденційна політика» вперше з'явився у 1986 році. Звіт Європейської спільноти з вугілля та сталі на тему «Останні інновації в міжнародній банківській справі» присвячує кілька абзаців обговоренню концепції «макропруденційної політики». У цьому ж звіті така політика визначається як «безпека та надійність широкої фінансової системи та платіжного механізму» [4, 5].

Враховуючи складність та багатогранність поняття, наприкінці 1990-х років термін «макропруденційна політика» почав використовуватися й поза межами центральних банків. Передумовою цьому слугувала Азійська фінансова криза 1997 року [4]. Проте важливим моментом у процесі становлення та розвитку теоретичного розуміння макропруденційної політики став виступ Генерального Директора Банку міжнародних розрахунків (англ. – Bank for International Settlements, BIS) Ендрю Крокетта у жовтні 2000 року. Він виступив на Міжнародній конференції банківського нагляду, де порівняв мікропруденційний та макропруденційний підходи до регулювання та нагляду. Головна думка полягала в тому, що досягнення фінансової стабільності вимагає зміцнення макропруденційної перспективи [4].

Водночас розуміння й декларування важливості макропруденційного регулювання не призвело до його широкого застосування аж до фінансової кризи 2007-2009 рр., коли ця думка отримала практичне підтвердження. Так, у центральних банках почали створюватися окремі підрозділи з фінансової стабільності. Також у 2009 році було створено Раду з фінансової стабільності, а у 2010 році – Європейську Раду системних ризиків. У 2010 році Базельський комітет з банківського нагляду узгодив Базель III, а у 2013 році було прийнято нові Регламент та Директиву про вимоги до капіталу, які серед іншого впроваджують макропруденційні інструменти.

Відокремлення невіршених раніше частин загальної проблеми. Метою кожної країни є забезпечення фінансової стабільності та сталого економічного розвитку. Саме тому необхідне вивчення теорії та практики різноманітних стабілізаційних процесів. Одним із таких сучасних елементів є макропруденційна політика центрального банку з різноманітним набором інструментів. Тому дослідження теоретичних аспектів макропруденційної політики, та їх практичне впровадження є вкрай важливим та має особливу актуальність.

Мета дослідження. У дискусіях щодо макропруденційної політики центрального банку насамперед слід зупинитися на теоретичному визначенні цього поняття. Оскільки цей термін вважається досить молодим, існує певна невизначеність у його формулюванні. Так, Кадія Йілла та Неллі Лянг з Брукінгського інституту дають таке визначення: «Макропруденційна політика – це фінансова політика, спрямована на забезпечення стабільності фінансової системи в цілому, щоб запобігти значним порушенням у кредитуванні та інших життєво-важливих фінансових послугах, необхідних для стабільного економічного зростання» [6].

Рада з фінансової стабільності, Міжнародний валютний фонд і Банк міжнародних розрахунків розуміють під цим терміном наступне: «макропруденційна політика – це політика, яка використовує пруденційні інструменти для обмеження системного чи загальносистемного фінансового ризику, тим самим обмежуючи випадки перебоїв у наданні ключових фінансових послуг, які можуть мати серйозні наслідки для реальної економіки» [7, с. 2].

Водночас на сайті Банку Фінляндії знаходимо інше визначення, а саме: «макропруденційна політика націлена на зниження ймовірності фінансових криз та обмеження їх впливу на фінансову систему та макроекономіку» [8].

У вітчизняній економічній літературі можна знайти наступні визначення цього поняття. Так, В. Козюк у статті «Макропруденційна політика: орієнтири для України» (від 28.05.2018) зазначає, що «макропруденційна політика спеціалізовано адресована забезпеченню

фінансової стабільності, моніторингу та нейтралізації системних ризиків, послабленню проциклічності фінансової системи, обмеженню ендогенної схильності фінансової системи до нагромадження дисбалансів» [9].

У нашій роботі будемо використовувати визначення макропруденційної політики, яке наведено у «Стратегії макропруденційної політики Національного банку України» від 2018 року, а саме «макропруденційна політика – це сучасний інструментарій для уникнення системних ризиків; вона запобігає накопиченню та реалізації системних ризиків у фінансовому секторі, щоб не допустити перебоїв у його функціонуванні» [10]. Її метою є фінансова стабільність та здатність протистояти кризовим явищам. Як наслідок, це сприятиме сталому економічному зростанню країни.

Серед цілей діяльності багатьох центральних банків однією з фундаментальних цілей є фінансова стабільність, яка є передумовою сталого економічного розвитку. Для цього банки запобігають накопиченню системних ризиків для зменшення ймовірності криз, а також посилюють стійкість фінансового сектора.

У більшості випадків суб'єктом відповідальним за макропруденційну політику є центральний банк країни. В окремих випадках ці функції покладено на інші інституції. Однак основний аргумент для залучення центрбанку до цього процесу полягає у «володінні інклюзивними даними щодо стану фінансової системи та окремих фінансових інститутів» [9].

Український досвід запровадження макропруденційної політики має свої особливості. Передусім це пов'язано з розвитком банківської сфери, а також з національними фінансовими кризами. Так, окрім світових кризових явищ, в українській економіці були окремі кризи, які виникали на тлі тих чи інших подій в країні. Наприклад, криза 2014-2016 років була наслідком Революції гідності та початком військової агресії РФ. Як наслідок, розпочався період очищення банківської системи та здійснення різних нововведень у діяльності НБУ для запобігання кризовим явищам та наслідкам від них [10].

Особливістю українського банківського сектору того часу було те, що сама система мала багато невирішених проблем. Так, однією з них був брак ефективного банківського регулювання на мікрорівні та системи підтримки фінансової стабільності, у тому числі заходів запобігання виникненню та накопиченню системних ризиків. НБУ доводилося втручатися у вирішення кризових ситуацій виключно у розпал криз і вдаватися до непопулярних серед клієнтів комерційних банків заходів (впровадження різного роду лімітів на проведення банківських операцій та інше) [10].

Початком використання макропруденційної політики в Україні можна вважати 2015 рік, коли було визначено другий пріоритет діяльності НБУ як «забезпечення фінансової стабільності» [11]. Так, ці зміни в законодавстві дали мандат НБУ на формування та проведення макропруденційної політики [10].

Стратегічною ціллю макропруденційної політики НБУ є сприяння фінансовій стабільності. Однак для її реалізації центральний банк має досягати тактичних цілей, а саме:

- обмеження та недопущення надмірного зростання кредитування та боргового навантаження;
- обмеження та недопущення дефіциту ліквідності та значного розриву між строками активів та пасивів;
- підвищення стійкості фінансової інфраструктури;
- обмеження прямої та непрямої концентрації ризиків;
- обмеження системного впливу викривлених стимулів з метою зниження морального ризику.

Для впровадження та реалізації макропруденційної політики було створено інституційне середовище. Так, у межах повноважень НБУ діє Комітет з фінансової стабільності (далі – КФС), який займається ідентифікацією системних ризиків, визначенням дій та необхідних інструментів політики. КФС розробляє та надає свої рекомендації на розгляд Правління НБУ, яке ухвалює рішення про макропруденційне реагування. Якщо ж ризики формуються за межами банківської системи, НБУ адресує це міжвідомчій Раді з фінансової стабільності. Наступним є розроблення Радою рекомендацій для відповідних інституцій [10].

У Стратегії макропруденційної політики НБУ зазначені наступні принципи: незалежність, прозорість, превентивний підхід, гнучкість, координація, пропорційність, уникнення регуляторного арбітражу та урахування національних особливостей [10].

Під принципом незалежності макропруденційної політики регулятор розуміє необхідність самостійності цієї політики від інших політик центрального банку (наприклад, монетарної)

та від зовнішніх впливів фінансового сектору, і особливо від інших органів влади.

Принцип прозорості має один з ключових важелів для ефективного впровадження макропруденційної політики, адже її цілі та підстави застосування мають бути зрозумілими для всіх учасників фінансового ринку. Також важливим є вчасне інформування зі сторони НБУ про регуляторні зміни для того, щоб відповідні учасники ринку мали достатньо часу для підготовки.

Принцип превентивності означає, що регулятор повинен заздалегідь визначати системні ризики та вживати заходів щодо їх мінімізації. Проте якщо рівень загроз у певний момент оцінити важко і доводиться вибирати між бездіяльністю чи потенційно надмірним реагуванням, то центральний банк, найімовірніше, вибере друге, адже втрати від криз зазвичай перевищують недонадходження від запровадження макропруденційних обмежень.

Принцип гнучкості є вкрай важливим, адже фінансова система та криза часом є неконтрольованими. Тому необхідна можливість гнучкого реагування на ситуацію. Навіть при заздалегідь визначених макропруденційних інструментах, але за наявності добре обгрунтованих аргументів, можливе відхилення від них.

Ефективне впровадження макропруденційної політики дуже сильно залежить від її координації з іншими політиками, які належать до компетенції центрального банку. Найголовніше це стосується взаємодії монетарної та макропруденційної політик НБУ.

При застосуванні макропруденційних інструментів висуваються певні вимоги до фінансових установ, які мають бути пропорційні до внеску цих установ в загальний розмір системного ризику. Так реалізується принцип пропорційності.

Принцип уникнення регуляторного арбітражу проявиться тоді, коли учасники фінансового ринку не зможуть уникнути обмежень, мігруючи до менш регульованих сегментів. Отже, макропруденційні інструменти мають бути націлені передусім на об'єкти та операції, які не можуть перейти до суміжних сегментів фінансового ринку без значних втрат.

Завдяки принципу урахування національних особливостей обрані макропруденційні інструменти будуть дієвими та сприятимуть досягненню раніше обумовлених цілей. Наприклад, в Україні до таких особливостей належить велика частка держбанків та незначний обсяг активів небанківського фінансового сектору.

У «Стратегії макропруденційної політики НБУ» зазначені також етапи реалізації політики. Цикл складається з чотирьох етапів [10] (рис. 1).

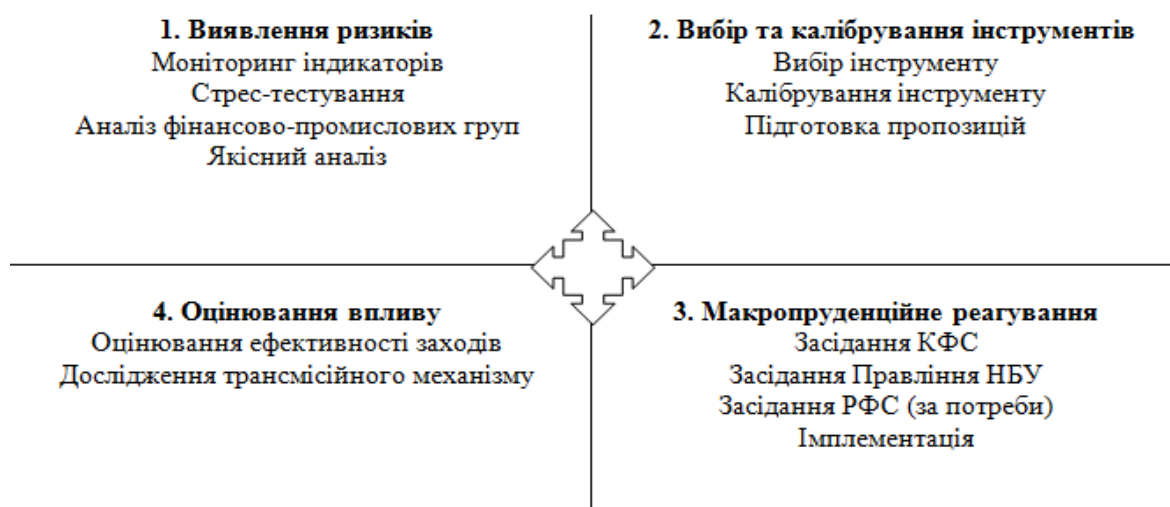

Рис. 1. Цикл макропруденційної політики

Джерело: сайт НБУ

Практична реалізація макропруденційної політики відбувається шляхом застосування її інструментарію. Кожна окрема країна обирає для себе той набір інструментів, які можуть бути ефективними. Ряд інструментів функціонують на постійній основі, а деякі з них – залежно від фінансового циклу. Для більш ефективного використання інструментів у більшості випадків використовують їх поєднання. Також важливо пам'ятати, що практика запровадження окремих інструментів залежить саме від економіки країни. У таблиці 1 наведено перелік

макропруденційних інструментів відповідно до «Стратегії макропруденційної політики Національного банку України», а також показано їх відповідність конкретним тактичним цілям політики та практичне використання в Україні.

Таблиця 2

Макропруденційні інструменти, відповідність тактичним цілям макропруденційної політики та їх практичне використання в Україні

№ п/п	Макропруденційний інструмент	Тактичні цілі макропруденційної політики	Практичне використання інструменту в Україні (так/ні)
Інструменти капіталу			
1.	Контрциклічний буфер капіталу (countercyclical capital buffer, CCB)	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Ні*
2.	Буфер системної важливості для системно важливих фінансових установ (buffer for systemically important banks)	4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Так
3.	Буфер системного ризику (systemic risk buffer, SRB)	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування 3. Обмеження концентрації ризиків 4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Ні*
4.	Буфер консервації капіталу (capital conservation buffer, CCB)	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Так
5.	Коефіцієнт левериджу (leverage ratio)	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Ні*
6.	Вимоги до капіталу за результатами проведення стрес-тестування	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування 2. Обмеження концентрації ризиків 4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Так
7.	Додаткові ваги ризику для окремих типів кредитів	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Так
8.	Секторальні вимоги до капіталу	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування 3. Обмеження концентрації ризиків	Так
Інструменти ліквідності			

9.	Коефіцієнт покриття ліквідністю (liquidity coverage ratio, LCR)	2. Недопущення дефіциту ліквідності	Так
10.	Коефіцієнт чистого стабільного фінансування (net stable funding ratio, NSFR)	2. Недопущення дефіциту ліквідності	Так
11.	Норма обов'язкового резервування за короткостроковими зовнішніми запозиченнями	2. Недопущення дефіциту ліквідності 6. Зниження рівня доларизації в секторі	Ні
12.	Співвідношення кредитів та депозитів (loan-to-deposit ratio, LTD)	2. Недопущення дефіциту ліквідності	Ні
13.	Буфери ліквідності	2. Недопущення дефіциту ліквідності	Ні
14.	Додаткові вимоги до ліквідності системно важливих банків.	4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Так
15.	Підвищені значення PD та LGD для кредитів у іноземній валюті, що оцінюються на груповій основі	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Так
16.	Коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR) в іноземній валюті.	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Так
Інші інструменти			
17.	Установлення граничного співвідношення розміру кредиту та вартості забезпечення (loan-to-value ratio, LTV)	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Ні
18.	Встановлення граничного співвідношення суми обслуговування боргу та доходу позичальника (debt-service-to-income ratio, DSTI) або загальної суми кредиту та доходу (debt-to-income ratio, DTI)	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Ні
19.	Плани відновлення діяльності та примусової реструктуризації (резолуції)	3. Обмеження концентрації ризиків 4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Так

20.	Підвищені вимоги до розкриття інформації	3. Обмеження концентрації ризиків 4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Так
21.	Регуляторні вимоги до розрахунку пруденційних резервів (мінімальні рівні параметрів PD та LGD)	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Так
22.	Створення Кредитного реєстру НБУ	1. Недопущення надмірного зростання обсягів кредитування	Так
23.	Обмеження концентрації великих кредитних ризиків	3. Обмеження концентрації ризиків	Так
24.	Обмеження щодо кредитів пов'язаним із банком особам	3. Обмеження концентрації ризиків	Так
25.	Сприяння реалізації стратегії розвитку державних банків	4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Так
26.	Надання рекомендацій для посилення практик управління ризиками	4. Обмеження впливу викривлених стимулів (зокрема державних банків)	Так
27.	Посилений оверсайт ключових елементів платіжної інфраструктури	5. Підвищення стійкості фінансової інфраструктури	Так
28.	Підвищення стійкості платіжних систем центрального банку (СЕП НБУ, ПРОСТІР)	5. Підвищення стійкості фінансової інфраструктури	Так
29.	Заборона валютних кредитів для домогосподарств	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Так
30.	Обмеження відкритої валютної позиції	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Так
31.	Вимоги до перебалансування валютної структури кредитного портфеля за результатами стрес-тестування банків	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Так
32.	Підвищена норма резервування за валютними депозитами	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Так
33.	Запровадження додаткових ваг ризику для валютних активів	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Ні
34.	Установлення жорсткіших вимог до оцінювання кредитного ризику за кредитами в іноземній валюті	6. Зниження рівня доларизації в секторі	Ні

* Практично не використовують, проте є законодавчі база та регулювання

Джерело: побудовано автором на основі даних Національного банку України

Як видно з таблиці, різноманітність макропруденційних інструментів є досить великою.

Найбільш уживаним є розподіл на інструменти капіталу, ліквідності та інші. Незважаючи на відносно малий термін впровадження макропруденційної політики в Україні, у вітчизняній банківській практиці вже є суттєвий практичний досвід використання макропруденційних інструментів. Це зумовлено тим, що Україна орієнтується на передову міжнародну практику, а також керується досвідом центральних банків ЄС та рекомендаціями Базельського комітету з банківського нагляду. Важливо зауважити також, що використання того чи іншого інструменту залежить від тактичних цілей макропруденційної політики, які ставить перед собою НБУ. Виключно комбінація правильного розуміння поточної економічної ситуації та зваженості у виборі інструментів є запорукою ефективного впровадження макропруденційної політики НБУ.

Висновки. Як зазначалося раніше, фінансова стабільність є одним із пріоритетів кожної країни. Саме тому дуже важливими є превентивні заходи для недопущення фінансових криз. Ефективна макропруденційна політика центрального банку є дієвим інструментом, який може забезпечити фінансову стабільність країни та не допустити створення системних фінансових ризиків.

Незважаючи на певні успіхи у дослідженні цього питання в економічній літературі, все ще залишається актуальним вивчення теоретико-методологічних засад макропруденційної політики центрального банку. Насамперед це зумовлено динамічними змінами в економічних процесах та необхідністю швидкого реагування на них. Також важливим є дослідження теоретичних і практичних аспектів макропруденційної політики у воєнний час, адже фінансова нестабільність зумовлена саме такою причиною – вкрай рідкісне явище. На жаль, алгоритмів виходу із такої кризи та дієвих рекомендацій до застосування тих чи інших інструментів макропруденційної політики не існує.

Досить дискусійним залишається питання запровадження та ефективного використання інструментів макропруденційної політики, правильного їх поєднання та своєчасного початку впровадження. Важливо пам'ятати, що, залежно від передумов фінансових криз, може створюватися і новий інструментарій макропруденційної політики НБУ. У цьому випадку буде дуже важливим правильний попередній аналіз першопричинних ризиків.

Слід пам'ятати, що макропруденційна політика є однією з можливих політик центрального банку. Саме тому вкрай важливою є координація усіх політик НБУ, особливо макропруденційної та монетарної. Адже метою монетарної політики є стабілізація цін в економіці та забезпечення за рахунок цього економічного зростання. У той час, коли метою макропруденційної політики є забезпечення фінансової стабільності. Глобальна фінансова криза 2007-2009 рр. виявила необхідність як зміцнення монетарної політики і розвитку концепції фінансової стабільності, так і кращої їх інтеграції. Саме ці питання є важливими напрямками подальших наукових досліджень.

Список літератури

1. Schoenmaker D. The ECB, Financial Supervision, and Financial Stability Management. The European Central Bank at Ten - September 2010. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-642-14237-6_7
2. Angelini P., Neri S., Panetta F. Monetary and Macroprudential Policies. Working Paper Series. 2012. N 1449. P. 36. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1449.pdf>
3. Крилова В. Взаємозв'язки макропруденційної політики як підґрунтя її стратегічного бачення. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Проблеми інтеграції України у світовий простір. 2014. Вип. 1 (105). С. 247-253. URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20141\(105\)/sep20141\(105\)_247_KrylovaVV.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20141(105)/sep20141(105)_247_KrylovaVV.pdf)
4. Clement, P. The term "macroprudential": origins and evolution. BIS Quarterly Review, March., 2010. URL: https://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1003h.pdf.
5. Bank for International Settlements: Recent innovations in international banking, report prepared by a study group established by the central banks of the G10 countries, Basel, April, 1986 (Cross Report). URL: <https://www.bis.org/publ/ecsc01a.pdf>
6. Kadija Yilla and Nellie Liang. What are macroprudential tools? February 11, 2020. URL: <https://www.brookings.edu/blog/up-front/2020/02/11/what-are-macroprudential-tools/>
7. Macroprudential Policy Tools and Frameworks / FSB, IMF, BIS // Update to G20 Finance Ministers and Central Bank Governors. 2011. February 14. URL: <https://www.imf.org/external/>

np/g20/pdf/021411.pdf.

8. Сайт Банку Фінляндії. URL: <https://www.suomenpankki.fi/en/financial-stability/macprudential-supervision/>

9. Козюк В. Макропруденційна політика: орієнтири для України». Від 28.05.2018. URL: <https://kse.medium.com/макропруденційна-політика-орієнтири-для-україни-34d02ae156f3>

10. Стратегія макропруденційної політики Національного банку України, 2018, URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability/macro>

11. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999

№ 679-XIV (зі змінами та доповненнями, редакція від 12.01.2023). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.

References

1. Schoemaker D. (2010). The ECB, Financial Supervision, and Financial Stability Management.//The European Central Bank at Ten - September 2010. Retrieved from https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-642-14237-6_7.

2. Angelini, P., Neri, S., Panetta, F. (2012). Monetary and Macroprudential Policies. Working Paper Series, 1449, 36. Retrieved from <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpwps/ecbwp1449.pdf>

3. Krylova, V. (2014). Inter relations of macroprudential policy as its strategic vision grounds. [Vzayemoz' yazyky makroprudentsiynoi polityky yak pidgruntya yiyi stratehichnoho bachennya]. Socio-Economic Problems of the Modern Period of Ukraine. Problems of Ukraine's integration into the world space Ed.1 (105), 247-253. Retrieved from [http://ird.gov.ua/sep/sep20141\(105\)/sep20141\(105\)_247_KrylovaVV.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20141(105)/sep20141(105)_247_KrylovaVV.pdf)

4. Clement, P. (2010). The term "macroprudential": origins and evolution. BIS Quarterly Review, March., Retrieved from https://www.bis.org/publ/qtrpdf/r_qt1003h.pdf.

5. Bank for International Settlements: Recent innovations in international banking, report prepared by a study group established by the central banks of the G10 countries, Basel, April, 1986 (Cross Report). Retrieved from <https://www.bis.org/publ/ecsc01a.pdf>

6. Kadija, Yilla, Nellie, Liang (2020). What are macroprudential tools? February 11. Retrieved from <https://www.brookings.edu/blog/up-front/2020/02/11/what-are-macroprudential-tools/>

7. Macroprudential Policy Tools and Frameworks. / FSB, IMF, BIS // Update to G20 Finance Ministers and Central Bank Governors. 2011. February 14. Retrieved from <https://www.imf.org/external/np/g20/pdf/021411.pdf>.

8. Bank of Finland Retrieved from <https://www.suomenpankki.fi/en/financial-stability/macprudential-supervision>.

9. Kozyuk, V. (2018). Macroprudential policy: guidelines for Ukraine. [Makroprudentsiyna polityka: oriyentyry dlya Ukrayiny] від 28.05.2018. Retrieved from <https://kse.medium.com/макропруденційна-політика-орієнтири-для-україни-34d02ae156f3> [In Ukrainian].

10. Macroprudential Policy Strategy of the National Bank of Ukraine, 2018 [Stratehiya makroprudentsiynoi polityky Natsionalnoho banku Ukrayiny]. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/stability/macro> [In Ukrainian]

11. On the National Bank of Ukraine: Law of Ukraine, No 679-XIV from 20.05.1999 with changes and additions, dated 12.01.2023 [Pro Natsionalnyy bank Ukrayiny: Zakon Ukrainy, No 679-XIV vid 20.05.1999 zi zminamy ta dopovnnenyamy vid 12.01.2023]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>. [In Ukrainian]

Стаття надійшла до редакції 19.04.2023

Прийнята до публікації 23.04.2023